

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1294

30/08/2021

ქ. თბილისი

ქ. თერჯოლაში, მდ. ჩოლაბურის მიმდებარე ტერიტორიაზე შპს „მ გრუპის“ სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ხრემის) გადამამუშავებელი საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „მ გრუპის“ მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. თერჯოლაში, მდ. ჩოლაბურის მიმდებარე ტერიტორიაზე სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ხრემის) გადამამუშავებელი საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ქვიშა-ხრემის გადამამუშავებელი საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია ქ. თერჯოლაში, მდ. ჩოლაბურის მარჯვენა სანაპიროზე, შპს „მ გრუპის“ დირექტორის, მალხაზ ხარაბაძის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 1543 მ² ფართობის მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 33.09.43.585). საპროექტო ტერიტორიას ემიჯნება მალხაზ ხარაბაძის საკუთრებაში არსებული 58221 მ² ფართობის საქმიანი ეზო, სადაც განთავსებულია შენობა სათანადო ფართობით, გასახდელი, სველი წერტილი, ოთახები ადმინისტრაციისთვის და დამხმარე სასაწყობო შენობა ინვენტარისთვის. მდ. ჩოლაბური საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან 50 მ, ხოლო უშუალოდ დანადგარების განთავსების ადგილიდან 60 მეტრით არის დაშორებული. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი (ს/კ 33.09.42.133) დაშორებულია 820 მ-ით. საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ განთავსებულია სხვადასხვა საწარმო ობიექტები, მათ შორის: ტერიტორიის ჩრდილო-აღმოსავლეთით, დაახლოებით 120 მეტრში თამაზ ცხოვრებაძის ქვის დამამუშავებელი საწარმო (ს/კ 33.09.43.313), 140 მეტრში შპს „თერჯოლა ოილის“ ასფალტის ქარხანა (ს/კ 33.09.43.531), ხოლო ტერიტორიიდან დაახლოებით 210 მეტრში მდებარეობს შპს „ბაზილიკა“-ს ცემენტის საწარმო (ს/კ 33.09.43.306). საპროექტო ტერიტორიიდან ჩრდილოეთით, დაახლოებით 246 და 400 მეტრში განთავსებულია შპს „ჯეო მეტალი“-ს მანგანუმის გადამამუშავებელი ორი საწარმო (საკადასტრო კოდები: 33.09.43.590 და 33.09.43.237). საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 300 მეტრში მდებარეობს რატი ქარქაშაძის საკუთრებაში არსებული წიწილების ფერმა (ს/კ 33.09.43.004), ხოლო დაახლოებით 370 მეტრში რევი ქარქაშაძის კუთვნილი არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, რომელზეც განთავსებულია ყოფილი ნავთობბაზა (ს/კ 33.09.43.521).

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს წლიური წარმადობა შეადგენს 67200 მ³-ს (107520 ტ/წელ). ობიექტი იმუშავებს წელიწადში 240 დღე, 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმოში დასაქმებული იქნება 5 ადამიანი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი შედგება შემდეგი დანადგარ-მოწყობილობებისგან: 1 ერთეული ნედლეულის მიმღები ბუნკერი კონვეიერი, ერთი ვიბრაციული ცხრილი ГИЛ -42, 1 ერთეული ყბებიანი სამტვრეველა DMD-166A, ერთი როტორი, 2 ერთეული სპირალური კლასიფიკატორი КСН და 5 ერთეული ლენტური კონვეიერი. დანადგარი განთავსება გათვალისწინებულია ბეტონის ბაქნებზე და დამონტაჟდება ლითონის შედგენილ კონსტრუქციაზე. დანადგარი იმართება ჯიხურის ტიპის სამართავი პუნქტიდან - საოპერატოროდან, რომელიც განთავსებულია ხაზის მიმდებარედ წინასწარ მოწყობილი ბეტონის ბაქანზე.

პროექტის მიხედვით ინერტული მასალების მოპოვება მოხდება მდ. ჩოლაბურის ხეობაში შესაბამისი ლიცენზიის საფუძველზე (სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოს მიერ 2018 წლის 26 თებერვალს გაცემული ლიცენზია №1005283; ქ. თერჯოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მდ. ჩოლაბურის ქვიშა-ხრემის საბადო; სამთო მიკუთვნების ფართობი - 29020 მ²). კარიერიდან საწარმოს ტერიტორიაზე ინერტული მასალების ტრანსპორტირება მოხდება თვითმცლელი ავტომანქანების გამოყენებით. სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმოში ინერტული მასალების გადამუშავება მოხდება სველი მეთოდით. ტექნოლოგიური პროცესი ითვალისწინებს მყარი ქანების, მდინარის ღორღის მიღებას ავტოთვითმცლელით ხელოვნური აგებული ბაქნიდან კონვეიერული ტიპის ბუნკერში, რომელიც ნედლეულს აწვდის სამტვრეველას, ცხრილს, როტორს და დაჰყავს დამუშავებით სათანადო ფრაქციამდე (მზა პროდუქტის ფრაქციებია: 0-5; 5-10; 10-40 მმ). მიღებული მასა ლენტური ელევატორის მეშვეობით გადადის სანაყარო ტერიტორიაზე.

საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო მიზნებისათვის. ტერიტორიაზე დასაქმებული პერსონალისთვის სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოიყენება ბუტილირებული წყალი, ხოლო საწარმოო დანიშნულებით (ინერტული მასალის სველი წესით მსხვრევისთვის) წყლის აღება მოხდება მდ. ჩოლაბურიდან ელ. ტუმბოს მეშვეობით (წყალაღების GPS კოორდინატი X-330519, Y-4668682). მდინარიდან სამსხვრევ-დამხარისხებლამდე წყლის მიწოდება მოხდება მიწის ზედაპირზე განთავსებული 83 მ სიგრძისა და 100 მმ დიამეტრის მეტალის მილის საშუალებით. ტექნოლოგიური ციკლის გათვალისწინებით 1 საათში საჭირო წყლის რაოდენობა 52.5 მ³/სთ (0.01458 მ³/წმ), ხოლო წელიწადში 100800 მ³-ს შეადგენს.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს ტერიტორიაზე მოხდება სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო და ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული ჩამდინარე წყლების წარმოქმნა. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ჰერმეტიკულ საასენიზაციო ორმოში, რომლის დაცლაც მოხდება საჭიროების შესაბამისად, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის შესაბამის სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებული წყლის ჩაშვება გათვალისწინებულია 240 მ³ ტევადობის (2.5X10X9.6) სალექარში, საიდანაც გაწმენდილი წყალი ჩაშვებული იქნება მდ. ჩოლაბურში (წყალჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატი X-330428, Y-4668692). პროექტის მიხედვით,

საღებარის განტვირთვა გათვალისწინებულია პერიოდულად, მისი 30%-ით შევსების შემდეგ. საწარმოში მოსალოდნელია წელიწადში 80 640 მ³ (42 მ³/სთ) ჩამდინარე წყლის წარმოქმნა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება, კერძოდ ადგილი აქვს საწარმოო უბანზე შეწონილი ნაწილაკების წარმოქმნას და მათ ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევას. სკრინინგის განცხადებაში განხილულია ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი, მტვრის გამოყოფის/გაფრქვევის 5 წყარო, როგორცაა ნედლეულისა და მზა პროდუქციის საწყობები, მიმღები ბუნკერი, სამსხვრევი და ლენტური ტრანსპორტიორი. საწარმოს ფუნქციონირებისას ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის გავრცელებას ადგილი ექნება როგორც წარმოების პროცესში, ასევე ნედლეულის და პროდუქციის ტრანსპორტირებისას, რაც ზემოქმედებას მოახდენს ატმოსფერულ ჰაერზე.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ხმაურის წარმოქმნა და გავრცელება. ხმაურის წყაროს წარმოადგენენ ტექნოლოგიური დანადგარები, ელექტრო ძრავები და ტერიტორიაზე ტექნიკის გადაადგილება. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ჩატარებული გაანგარიშებების მიხედვით სამსხვრევი-დამხარისხებელი ხაზის მუშაობისას ხმაურის მაქსიმალურმა დონემ შეიძლება მიაღწიოს 90 დბა-ს. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე არსებობს სხვადასხვა ხმაურის გავრცელების ბუნებრივი და ხელოვნური ბარიერები, როგორც არის ხე-მცენარეები, ბეტონის კედელი და შენობა-ნაგებობები, რომლებიც შეამცირებენ ხმაურის გავრცელებას. შესაბამისად, განცხადების მიხედვით, საცხოვრებელ სახლთან ხმაურის ჯამური დონე სავარაუდოდ იქნება 33 დბა. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე ასევე იფუნქციონირებს 1 ერთეული სატვირთო ავტომობილი, რომლის ხმაურის გავრცელების დონე არის - 70 დბა და 1 ერთეული ექსკავატორი, ხმაურის გავრცელების დონე - 60 დბა.

საპროექტო საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ძირითადად საყოფაცხოვრებო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, საწარმოს მოწყობის ეტაპზე დაგეგმილი სამუშაოების მოცულობის გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნარჩენების წარმოქმნა არ არის მოსალოდნელი. წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ჩვრები, შედუღების ელექტროდების ნარჩენები, ელექტროკაბელების ნარჩენები და სხვა. ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია როგორც ინერტული, ასევე სახიფათო ნარჩენების (ნავთობპროდუქტებითა და ზეთით დაბინძურებული ჩვრები, ფილტრები, გამოყენებული ზეთების ნარჩენები) წარმოქმნა. ნარჩენების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება კონტეინერები შესაბამისი მარკირებით. წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენები განთავსებული იქნება ლითონის დახურულ კონტეინერში და დაგროვების შესაბამისად შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას. საღებარის მიმდებარედ მოწყობა საღებარიდან ამოღებული ლამის საშრობი მოედანი, რომელიც მოშანდაკდება ბეტონის ფენით. ამოღებული ლამი გაშრობის შემდეგ გატანილი იქნება ტერიტორიიდან

და განთავსდება კომპანიის საკუთრებაში არსებულ გამომუშავებული კარიერის ტერიტორიაზე რეკულტივაციის ტექნიკური ფენის შექმნის მიზნით. ლიცენზირებული სამთო მინაკუთვნის ტერიტორიის GPS კოორდინატები X-330452, Y-4668701; X-330366, Y-4668702; X-330298, Y-4668693; X-330243, Y-4668749; X-330294, Y-4668809; X-330322, Y-4668864; X-330359, Y-4668904; X-330439, Y-4668827; X-330469, Y-4668739. რაც შეეხება საყოფაცხოვრებო ნარჩენებს, მათი შეგროვება მოხდება კონტეინერებში და შემდგომ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე ტერიტორიიდან გატანილი იქნება ადგილობრივ ნაგავსაყრელზე.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საპროექტო ტერიტორიის რელიეფი არასწორია (ოდნავ დახრილია მდინარის მიმართულებით), სადაც მოეწყობა რკინა-ბეტონის კონსტრუქციით ნედლეულის მიმღები ბაქანი და ინერტული მასალების გადამამუშავებელი ტექნოლოგიური ხაზი. ტერიტორია შემოღობილია ანაკრები რკინა-ბეტონის კონსტრუქციით. გარდა ამისა, გათვალისწინებულია ნედლეულის ტრანსპორტირებისთვის არსებულ საავტომობილო გზის ფრაქციული ღორღით მომანდაკება.

საწარმოს განთავსება დაგეგმილია მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე, სადაც არ არსებობს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა და მცენარეული საფარი (მხოლოდ მიმდებარე ტერიტორიებზეა წარმოდგენილი ხე-მცენარეების ერთეული ეგზემპლარი). შესაბამისად საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციისას ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და ხე-მცენარეებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საპროექტო ტერიტორიამდე მისვლა შესაძლებელია დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი საავტომობილო მაგისტრალისა და შემდეგ არსებული გრუნტიანი გზის გავლით. სატრანსპორტო ნაკადზე ზემოქმედება მოსალოდნელია მხოლოდ პროდუქციის გატანისას, რადგან ნედლეულის მოპოვება ხდება საწარმოს მიმდებარედ, მდ. ჩოლაბურის შესაბამის სამთო მინაკუთვნების საზღვრებში და საწარმოს ინერტული მასალებით მომარაგება საზოგადოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების გამოყენებას არ გულისხმობს. საწარმოს მოწყობის ეტაპზე დანადგარების ტრანსპორტირებისთვის საჭირო იქნება მხოლოდ 3-4 სატრანსპორტო ოპერაციის შესრულება, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე მზა პროდუქციის საწარმოდან გატანისთვის დღის განმავლობაში მოსალოდნელია მაქსიმუმ 10-12 სატრანსპორტო ოპერაცია.

როგორც უკვე აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ მდებარეობს სხვადასხვა ტიპის საწარმო ობიექტები, როგორებიცაა თამაზ ცხოვრებაძის ქვის დამამუშავებელი საწარმო, შპს „თერჯოლა ოილის“ ასფალტის ქარხანა, შპს „ბაზილიკა“-ს ცემენტის საწარმო, შპს „ჯეო მეტალი“-ს მანგანუმის გადამამუშავებელი ორი საწარმო და რატი ქარქაშაძის საკუთრებაში არსებული წიწილების ფერმა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედების რისკებად განხილულია: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება და ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადზე. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ატმოსფერულ

ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის გაანგარიშების შედეგების თანახმად, შეწონილი ნაწილაკების კონცენტრაციამ საკონტროლო წერტილებში (უახლოესი საცხოვრებელი სახლის (820 მ) და 500 მ-იანი მ რადიუსის საზღვრებში) შეადგინა შესაბამისად 0.023 და 0.053 ზდკ-ს წილებში. ამასთან აღნიშნულია, რომ შპს „მ გრუპის“ და საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული საწარმოების ერთდროულად ფუნქციონირების შემთხვევაში ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების გადაჭარბება მოსალოდნელი არ არის, თუმცა სკრინინგის განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი მიმდებარედ არსებული საწარმოებთან ერთად კუმულაციური ზემოქმედების გაანგარიშების შედეგები. განცხადების თანახმად, საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციისას ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე არ გადააჭარბებს ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს, თუმცა არ არის შეფასებული საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული ობიექტების ერთდროულად ფუნქციონირებისას ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება, რაც საჭიროებს შესწავლას. რაც შეეხება სატრანსპორტო ნაკადის მატებას, აღსანიშნავია, რომ მშენებლობის ეტაპზე განხორციელდება მხოლოდ 3-4 სატრანსპორტო ოპერაცია, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე დღეში მოსალოდნელია მაქსიმუმ 10-12 რეისის შესრულება. სკრინინგის განცხადების თანახმად, საავტომობილო მაგისტრალის გამტარიანობის გათვალისწინებით სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის მოსალოდნელი, თუმცა არ არის შეფასებული სატრანსპორტო ნაკადზე კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი სხვა საწარმოო ობიექტების ტრანსპორტის ერთდროულად ფუნქციონირების გათვალისწინებით, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას. გარდა ამისა, სამინისტროში არსებული მონაცემების ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ მიმდებარედ არსებული საწარმოო ობიექტები მნიშვნელოვანი კუმულაციური ზემოქმედების საფრთხეს ქმნიან. შესაბამისად საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება, მის მიმდებარედ არსებული საწარმოო ობიექტების ერთდროულად ფუნქციონირების გათვალისწინებით. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხი მოითხოვს დამატებით შეაწავლას და შეფასებას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

შპს „მ გრუპის“ საქმიანობის ადგილმდებარეობის, წარმადობის და შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით, სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (ქვიშა-ხრემის) გადამამუშავებელი საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციით მოსალოდნელია გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. თერჯოლაში, მდ. ჩოლაბურის მიმდებარე ტერიტორიაზე შპს „მ გრუპის“ სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ხრეშის) გადამამუშავებელი საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „მ გრუპი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მ გრუპს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მ გრუპის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე.;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი